

Obsah

Úvod	7
1 Co je augmentativní a alternativní komunikace	9
1.1 AAK a řeč	10
1.1.1 Komu je tedy AAK určena?	12
2 Obecný přehled metod AAK	14
2.1 Metody bez pomůcek	14
2.1.1 Systémy využívající manuální znaky	14
2.2 Metody s pomůckami	16
2.2.1 Netechnické pomůcky	16
2.2.2 Technické pomůcky	34
3 Slovní zásoba a nácvik komunikace	54
3.1 Slovní zásoba	56
3.1.1 Jádrová slovní zásoba	57
3.1.2 Jak pracovat se správným užitím češtiny?	60
3.1.3 Tematická slovní zásoba	63
3.2 Možné způsoby nácviku alternativní komunikace	66
3.2.1 Čím začít?	67
3.2.2 Jak nacvičovat význam symbolů	68
3.2.3 Jak nacvičovat aktivní užití symbolů	69
3.3 Podpora porozumění	78
3.4 Popis způsobu dorozumívání pro komunikační partnery	79
4 Možnosti podpory komunikace a využití prvků AAK u malých dětí	81
4.1 Podpora komunikačních dovedností	83
4.1.1 Jak nám mohou pomoci fotky	88
4.1.2 Jak vést komunikaci s malým dítětem	91
5 Specifika AAK u osob s tělesným postižením	92
5.1 Vhodné metody a pomůcky	92
5.2 Způsoby ovládnutí pomůcek pro komunikaci	92
5.2.1 Alternativní metody ovládnutí netechnických pomůcek	94
5.2.2 Alternativní metody ovládnutí technických pomůcek a počítače	98

6	Specifika AAK u osob s mentálním postižením	102
6.1	Specifika AAK u osob s nejtěžšími formami mentálního postižení	102
6.1.1	Nejjednodušší manuální znaky	103
6.1.2	Výběr ze dvou konkrétních věcí	104
6.1.3	Jednoduchá žádost o konkrétní věc, kterou může uživatel hned dostat	104
6.1.4	Využití jednoduchých pomůcek s hlasovým výstupem (komunikátorů)	106
7	Specifika AAK u osob s poruchou autistického spektra	110
7.1	PECS – The Picture Exchange Communication System (výměnný obrázkový komunikační systém)	111
7.1.1	Co je PECS?	111
7.1.2	VOKS a PECS	111
7.1.3	Začínáme s programem PECS	111
7.1.4	Výukové fáze programu PECS a jejich stručná charakteristika	115
7.1.5	Kdy je vhodné přejít na jiné modality	123
8	Specifika AAK u osob s kombinovaným postižením	125
8.1	Lidé s kombinací tělesného a zrakového postižení	125
8.2	Lidé s kombinací mentálního postižení a tělesného postižení	128
8.3	Lidé s kombinací těžšího mentálního postižení a tělesného a/nebo zrakového postižení	130
9	Specifika AAK u osob se získanou neverbalitou	131
9.1	Lidé s amyotrofickou laterální sklerózou (ALS)	131
9.2	Lidé s afázií	136
9.3	Lidé s Huntingtonovou chorobou	143
9.4	Lidé po úrazech mozku	144
	Závěr	145
	Použitá literatura	147
	Internetové zdroje	149
	Zajímavé webové stránky	150